

Finansierte klimagassutslipp

Finansierte klimagassutslipp er utslipp som indirekte kan knyttes til våre aktiviteter innen lån og investeringer, og som er utenfor vår direkte kontroll. Det handler blant annet om utslippene som banken er med å finansiere gjennom utlån til privat- og bedriftskunder. Beregning av finansierte klimagassutslipp er en del av vår kartlegging av overgangsrisiko. Det gir grunnlag for vårt arbeid med å videreutvikle våre produkter og tjenester med fokus på bærekraft og gir bakteppe for vårt langsiktige arbeid mot målet om å ha en klimanøytral finansierings- og investeringsportefølje i 2050.

Banken er ikke eksponert mot karbonintensive bransjer som utvinning av olje og gass, oljeraffinering, metallproduksjon, sjøfart eller luftfart og har derfor en relativt sett lite karbonintensiv utlånsportefølje. Vi ønsker likevel å synliggjøre utslippene i utlånsporteføljene, fordi det er gjennom vår verdikjede at vi har størst mulighet for å bidra til at Norge når de ambisiøse målene i Parisavtalen.

Fra 2024 rapporterer SpareBank 1 Ringerike Hadeland finansierte klimagassutslipp fra utlån til bedrifter og boliger, basert på metodikken til Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAFs) og veileder for beregning av finansierte klimagassutslipp fra Finans Norge fra desember 2024. Disse er basert på den internasjonale standarden «A Corporate Accounting and Reporting Standard», som er utviklet av «The Greenhouse Gas Protocol Initiative», også kalt GHG-protokollen. Vi har endret metodikken i forhold til i fjor for å estimere finansierte klimagassutslipp. Dette er nærmere beskrevet i vedlegg 2 Metode for beregning av estimerte finansierte klimagassutslipp. Vi har brukt samme metodikken for beregning av 2023 tall for å sikre sammenlignbarhet.

Standarden omfatter følgende klimagasser, som omregnes til CO₂-ekvivalenter: CO₂, CH₄ (metan), N₂O (lystgass), SF₆, NF₃, HFK og PFK gasser. Når det blir beregnet totale klimagassutslipp i utlånsporteføljen, begrenser vi oss til kundenes direkte utslipp (scope 1 og 2-utslipp).

Det er viktig å understreke at på bakgrunn av analysemetodikken og bruk av estimater, er resultatene som presenteres per nå usikre og må anses som et startpunkt. Vi oppfatter at dette er en utfordring for hele bransjen. Det må derfor forventes til dels stor variasjon i utslippsmålinger fremover ettersom vi får økt tilgang på faktiske utslippsdata. Målet er på sikt å erstatte de beregnede utslippene med faktiske rapporterte og verifiserte utslipp.

Datakvalitet

⁴ https://www.finansnorge.no/siteassets/dokumenter/maler-og-veiledere/veileder-for-beregning-av-finansierte-klimagassutslipp_oppdateret-desember-2024.pdf

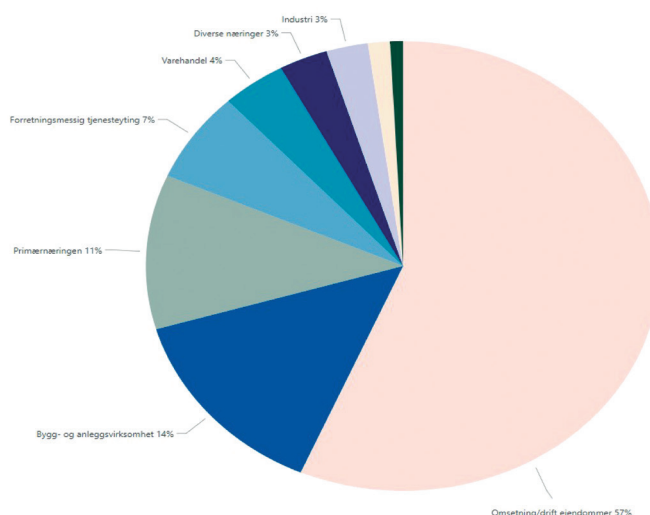
Vi benytter ulike datagrunnlag i estimeringene. PCAF-metodikken har utviklet et datakvalitetshierarki, med skala fra 1 til 5, der 1 er best datakvalitet. Ved en scoring på 1 er beregningen basert på rapporterte, verifiserte utslippstall fra kunden. Ved en scoring på 4 og 5 gjøres beregningene basert på utslipp per økonomisk aktivitet og bransjespesifikke utslippsfaktorer. Vi oppgir i tabellene i dette kapittelet «vektet gjennomsnittlig datakvalitet» som reflekterer hvor treffsikker PCAF-metodikken anser datagrunnlaget for å være.

Ettersom flere selskaper fremover trolig vil rapportere klimaregnskap blir det viktig å etablere løsninger for effektiv deling og gjenbruk av disse dataene. Vi er kjent med at Finans Norge har tatt et bransjeinitiativ for at Brønnøysundregistrene skal få en rolle i arbeidet, og vi støtter dette initiativet.

Estimert CO₂-avtrykk fra bankens utlån til næringsdrivende (Scope 3)

Bankens utlånsportefølje i bedriftsmarkedet (BM) består i hovedsak av lån til små og mellomstore foretak lokalisert i Ringerike og Hadelandsregionen innenfor bransjene eiendom og eiendomsutvikling, bygg- og anleggsvirksomhet, landbruk og varehandel. Bankens utlån til næringsdrivende (ekskludert lån overført til SpareBank 1 Næringskreditt) utgjør om lag 12,5 mrd. kroner, hvorav utlån til omsetning og drift av eiendommer utgjør 57 prosent av porteføljen, jf. note 8 i regnskapet.

Brutto utlån fordelt på næring

Estimert scope 1 og 2 CO₂-avtrykk fra bankens utlån til næringsdrivende utgjorde i 2024 56.821 tCO₂e, noe som er en reduksjon på 1,6 prosent sett i forhold til 2023. Den estimerte utslippsintensiteten, som viser estimerte utslipp fordelt på utlån, var på 4,5 tCO₂e per millioner kroner i 2024. Dette er en reduksjon i forhold til 2023 da estimert utslippsintensitet var 4,8. Vi har kun beregnet klimagassutslipp for vår utlånsportefølje på egen balanse.

Verdipapirer har vi ikke beregnet utslipp fra. Estimeringen av finansierte klimagassutslipp påvirkes av datakvaliteten vi har om utslippene fra vår utlånsportefølje. Jo lavere datakvalitet, desto større er usikkerheten, og derfor benyttes en høyere utslippsfaktor i beregningen. Da blir estimert utslipp også høyere.

Estimerte finansierte klimagassutslipp i bedriftsmarkedet:

År	Utlån egen balanse (MNOK)	Estimerte utslipp i tCO ₂ e (scope 1 og 2)	Estimert utslippsintensitet i tCO ₂ e/MNOK	Data-kvalitet
2023	11.958	57.754	4,8	3,9
2024	12.529	56.821	4,5	3,8

For nærmere bakgrunn om beregningsmetode, se vedlegg.

Tabellene nedenfor viser fordelingen av estimerte utslipp på ulike næringer i porteføljen. Vi ser at det er primærnæringen som står for de klart største utslippene, hele 46 prosent av totale estimerte utslipp i 2024. Dette på tross av at utlån til primærnæringen kun utgjør om lag 11 prosent av samlede utlån til bedriftsmarkedet. Det er viktig å bemerke at beregningen av estimerte klimagassutslipp er svært avhengig av at bedrifter er registrert med den næringskoden som best reflekterer selskapets aktivitet og det banken har finansiert. Dette

fordi næringskode styrer hvilken utslippsfaktor som skal brukes i estimeringen. Videre er det viktig å understreke at estimeringen av finansierte klimagassutslipp påvirkes av hvilke utslippsfaktorer som benyttes. Vi har her benyttet faktorer for "Advanced economies" på hovedsektor nivå, noe som gir et annet resultat enn vi hadde i fjor da vi benyttet faktorer for Norge på sektor nivå. Vi vil videreutvikle og justere vår estimeringsmetode i tiden fremover.

Finansierte klimagassutslipp 2024

BM-porteføljen	Utlån egen balanse (MNOK)	Andel utlån	Estimerte utslipp Scope 1 og 2 (tCO ₂ e)	Andel utslipp	Vektet data-kvalitet*	Karbonintensitet**	Estimerte utslipp scope 3 (tCO ₂ e)
Bygg- og anleggsvirksomhet	1.747	14 %	2.941	5 %	4,4	1,7	34.532
Diverse næringer	383	3 %	2.326	4 %	4,6	6,1	2.105
Forretningsmessig tjenesteyting	819	7 %	5.106	9 %	4,6	6,2	2.536
Hotell og restaurantdrift	173	1 %	443	1 %	4,1	2,6	2.414
Industri	329	3 %	13.196	23 %	4,1	40,1	18.405
Omsetning/drift eiendommer	7 081	57 %	1.122	2 %	3,6	0,2	1.514
Primærnæringen	1 390	11 %	26.186	46 %	3,0	18,8	31.009
Transport og lagring	101	1 %	3.435	6 %	4,8	34,1	1.930
Varehandel	504	4 %	2.067	4 %	4,2	4,1	11.263
Sum Næring	12 529	100 %	56.821	100 %	3,8	4,5	105.709

Finansierte klimagassutslipp 2023

BM-porteføljen	Utlån egen balanse (MNOK)	Andel utlån	Estimerte utslipp Scope 1 og 2 (tCO ₂ e)	Andel utslipp	Vektet data-kvalitet*	Karbonintensitet**	Estimerte utslipp scope 3 (tCO ₂ e)
Bygg- og anleggsvirksomhet	1 714	14 %	3.037	5 %	4,3	1,8	35.660
Diverse næringer	401	3 %	2.350	4 %	4,6	5,9	2.104
Forretningsmessig tjenesteyting	856	7 %	5.672	10 %	4,6	6,6	3.062
Hotell og restaurantdrift	159	1 %	394	1 %	4,1	2,5	2.149
Industri	380	3 %	14.296	25 %	4,1	37,6	21.523
Omsetning/drift eiendommer	6 703	56 %	1.115	2 %	3,7	0,2	1.603
Primærnæringen	1 239	10 %	25.537	44 %	3,0	20,6	29.181
Transport og lagring	95	1 %	3.494	6 %	4,8	37,0	1.964
Varehandel	411	3 %	1.859	3 %	4,2	4,5	10.131
Sum Næring	11 958	100 %	57.754	100 %	3,9	4,8	107.377

* Vektet gjennomsnitt (1-5), hvor 1 er best ** tCO₂e per MNOK i utlån

Metode-endring siden forrige rapportering

Det å estimere finansierte klimagassutslipp er et område i stadig utvikling og er beheftet med usikkerhet. Det har vært vesentlige endringer i metodikken i forhold til 2023 . Vi benyttet et annet utslippsfaktorersett for å beregne klimagassutslipp fra øvrige bransje. Også for estimering av klimagassutslipp fra våre landbrukskunder og næringseiendomsselskaper har vi endret metodikken i forhold til årsrapporten 2023. Du kan lese mer om dette i vedlegg 2. Endringene gir samlet et 8 prosent høyere estimert utslipp enn rapportert i 2023 (53.243 tCO2e). 2023-tallene i denne rapporten er omarbeidet i henhold til ny metode.

Estimert CO2-avtrykk fra bankens boliglånsportefølje (Scope 3)

Denne kategorien omfatter alle lån til kjøp eller refinansiering av boligeiendom til privatpersoner. CO2-avtrykket fra bankens boliglånsportefølje er estimert basert på antatt strømforbruk for boligen. Vi har benyttet metodikken som er beskrevet i veileder fra Finans Norge, og som baserer seg på PCAF. Vi har beregnet det

estimerte klimagassutslippet fra boliger ved å bruke norske lokasjons⁵- og markeds⁶-baserte utslippsfaktorer fra Noregs vassdrags- og energidirektorat (NVE) for hvert år. En detaljert beskrivelse av metodikken finnes i vedlegg.

Vi rapporterer kun utslipp for utlånsvolum på egen balanse og ikke for lån som er overført til Boligkreditt. Uttrekket korrigeres for krysspanser. Totale utlånsvolum stemmer med regnskapsdata. Estimater er angitt i tonn CO2-ekvivalenter (tCO2e).

Tabellen nedenfor viser estimert avtrykk fra bankens boliglånsportefølje. Finansierte lokasjonsbaserte utslipp i boliglånsporteføljen er estimert til 1 798 tCO2e for 2024. Den lokasjonsbaserte utslippsfaktoren fra NVE 2024 var ikke tilgjengelig på rapporteringstidspunktet. Derfor har vi brukt faktoren fra 2023 for 2024 som tilsvarer 15 gram CO2e/kWh.

2024	Eiendom (bedriftsmarked)	Bolig
Lokasjonsbasert finansierte utslipp (tCO2e)	2 063	1 798
Karbon-intensitet lokasjonsbasert (tCO2e per MNOK i utlån)	0,20	0,14
Markedsbasert finansierte utslipp (tCO2e)	81 306	63 105
Karbon-intensitet markedsbasert (tCO2e per MNOK i utlån)	7,84	4,96
Utlån egen balanse (milliarder kr)	10,4	12,7

Gjennomsnittlig størrelse for næringseiendommer ligger med 431 kvm mye høyere enn for boliger som tilsvarer 133 kvm i privat marked og dermed er strømforbruket og utslippene i bedriftsmarked også mye høyere.

År	Gj.snittlig byggeår	Gj.snittlig BRA	Antall eiendommer
Eiendom (bedrifts-marked)	1982	431	2 162
Boliger	1978	133	7 966

⁵ <https://www.nve.no/energi/energisystem/kraftproduksjon/hvor-kommer-stroemmen-fra/>
⁶ Varedeklarasjon for strømleverandører - NVE

Gjennomsnittlig estimert strømforbruk er mye lavere for boliger enn for næringseiendommer (42 MWh per år versus 165).

År	Estimert totalt strømforbruk for alle eiendommer (MWh/år)	Gj. snittlig strømforbruk (kWh/m2/år)	Gj.snittlig strømforbruk per eiendom (MWh/år)	Gj.snittlig utslipp lokasjonsbasert (kg CO2e/m2/år)
Eiendom (bedrifts-marked)	357.041	215	165	3,1
Boliger	332.587	215	42	3,2

Datakvalitet

Det estimerte CO2-avtrykket for bankens boliglånsportefølje er beheftet med usikkerhet og beregnet gitt tilgjengelige data. Særlig er det et problem at vi mangler energimerke for en rekke boliger. Dette er en utfordring vi deler med flere banker i Norge. Vi jobber både internt og eksternt for å forbedre vårt datagrunnlag. Et viktig tiltak er arbeid overfor norske myndigheter gjennom Finans Norge slik at

energimerking av boliger kan bli mer utbredt og data om dette med tilstrekkelig kvalitet kan gjøres tilgjengelig for bankene. Vi ser at datakvaliteten i våre beregninger har forbedret seg fra 3,15 i 2023 til 3,12 i 2024 (1 er best). Det er fordi flere boliger fikk et energimerke (ekte eller estimert).

Metode-endring siden forrige rapportering

Det å estimere finansierte klimagassutslipp er et område i stadig utvikling, og er beheftet med usikkerhet. I bærekraftrapporten for 2023 benyttet vi en annen metode for å estimere finansierte klimagassutslipp fra utlån til boliger. I fjor estimerte vi strømforbruk og tilsvarende klimagassutslipp for alle boliger i henhold

til veilederen fra FinansNorge. For 2024 har vi brukt estimerte utslipp fra Eiendomsverdi der det var tilgjengelig. Der det var ikke tilgjengelig, har vi brukt samme metodikk som i fjor. Samlet gir endringene i metodikk om lag 29 prosent lavere estimert finansiert klimagassutslipp fra boliglånsporteføljen. 2023-tallene i denne rapporten er omarbeidet i henhold til ny metode.

Klimaregnskap for vår egen virksomhet

Vi jobber for å redusere klimagassutslipp fra vår virksomhet. Vi har satt mål om at egen virksomhet skal være klimanøytral innen 2030. Dette innebærer at vi innen utgangen av 2030 skal kutte utslippene fra egen drift i scope 1-3 med minimum 50 prosent i forhold til 2019, og kompensere for resten på en ansvarlig måte. Vi ønsker å være gode forbilder gjennom å redusere eget forbruk, avfall og CO2-avtrykk.

I 2024 ble vi miljøfyrtårnsertifisert. Dette gir oss et viktig styringsverktøy i det videre arbeidet mot målet om klimanøytralitet i 2030. Vi har også energimerket våre egne bygg, og gjennom dette fått innspill til tiltak som kan forbedre energieffektiviteten ytterligere. Vi utarbeider klimaregnskap for vår egen virksomhet ved hjelp av

Cemasys. Informasjonen som benyttes stammer både fra eksterne og interne kilder, og blir omregnet til tonn CO2-ekvivalenter. Analysen er basert på den internasjonale standarden "A Corporate Accounting and Reporting Standard", som er utviklet av "the Greenhouse Gas Protocol Initiative" - GHG protokollen. En nærmere beskrivelse av metodikken er beskrevet i vedlegg.

Klimaregnskapet er inndelt i tre nivåer (scopes) som består av både direkte og indirekte utslippskilder. Scope 1 inkluderer alle utslippskilder knyttet til driftsmidler der organisasjonen har operasjonell kontroll. Scope 2 er rapportering av indirekte utslipp knyttet til innkjøpt energi; elektrisitet eller fjernvarme/-kjøling. Utslippsfaktorene som benyttes i Cemasys for elektri-

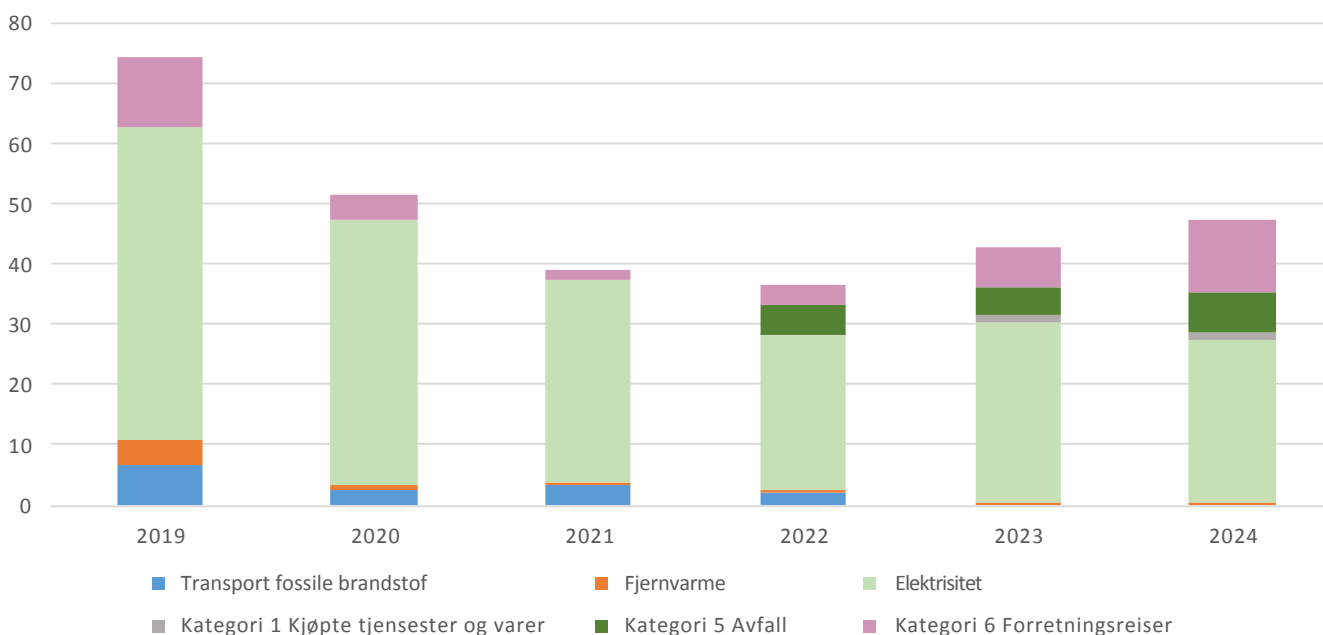
sitet er basert på nasjonale brutto produksjonsmikser fra International Energy Agency's statistikk (IEA Stat). Den nordiske miksfaktoren dekker produksjonen i Sverige, Finland, Norge og Danmark og reflekterer det felles nordiske markedsområdet (Nord Pool Spot). Som utslippsfaktorer for fjernvarme benyttes enten faktisk produksjonsmikser basert på innhentet informasjon fra den enkelte produsent, eller gjennomsnittsmikser basert på IEA statistikk.

Scope 3 er indirekte utslipp knyttet til innkjøpte varer eller tjenester. Dette er utslipp som indirekte kan knyttes til organisasjonens aktiviteter, men som foregår utenfor deres kontroll (derav indirekte). Typisk scope 3 rapportering vil inkludere ansattes pendling, flyreiser, logistikk/transport av varer, avfall, vannforbruk etc.

SpareBank 1 Ringerike Hadeland hadde i 2024 et totalt klimagassutslipp på 46,9 tonn CO₂-ekvivalenter (tCO₂e). Dette tilsvarer utslippet fra fire passasjerer som reiser 32 ganger tur/retur Oslo-Paris med rutefly økonomiklasse⁷. Det er en økning på 4,2 tCO₂e, tilsvarende 10 prosent, sammenlignet med 2023. Økningen ligger i scope 3 og skyldes flyreiser og papir avfall. Særlig flyreiser drar opp samlede utslipp i scope 3. Utslipp fra flyreiser er nesten tredoblet i forhold til 2023. I scope 2 er strømforbruket redusert med 7 prosent i forhold til foregående år. Dette skyldes at vi har gjort flere strømbesparende tiltak.

Årlige lokasjonsbaserte utslipp

Klimagassutslipp, lokasjonbasert metode
(tonn CO₂e)

Årlige markedsbaserte utslipp

Hittil i rapporten har vi fremstilt våre utslipp basert på et fysisk perspektiv, eller lokasjonsbasert metode. I dette avsnittet skal vi vise våre utslipp basert på et markedsbasert perspektiv. Beregningen av utslippsfaktor baseres da på om virksomheten velger å kjøpe opprinnelsesgarantier eller ikke. Ved kjøp av opprinnelsesgarantier dokumenterer leverandøren at kjøpt elektrisitet kommer fra kun fornybare kilder, som gir en utslippsfaktor på 0 gram CO₂e per kWh.

Elektrisitet som ikke er knyttet til opprinnelsesgarantier får en utslippsfaktor basert på produksjonen som er igjen etter at opprinnelsesgarantiene for fornybar andel er solgt. Dette kalles residual mikser, og er normalt signifikant høyere enn den lokasjonsbaserte faktoren.

SpareBank 1 Ringerike Hadeland har kjøpt opprinnelsesgarantier for sine banklokasjoner for elektrisitetsforbruket i 2024 med unntak av strømforbruk på kontoret på Gran, og det markedsbaserte

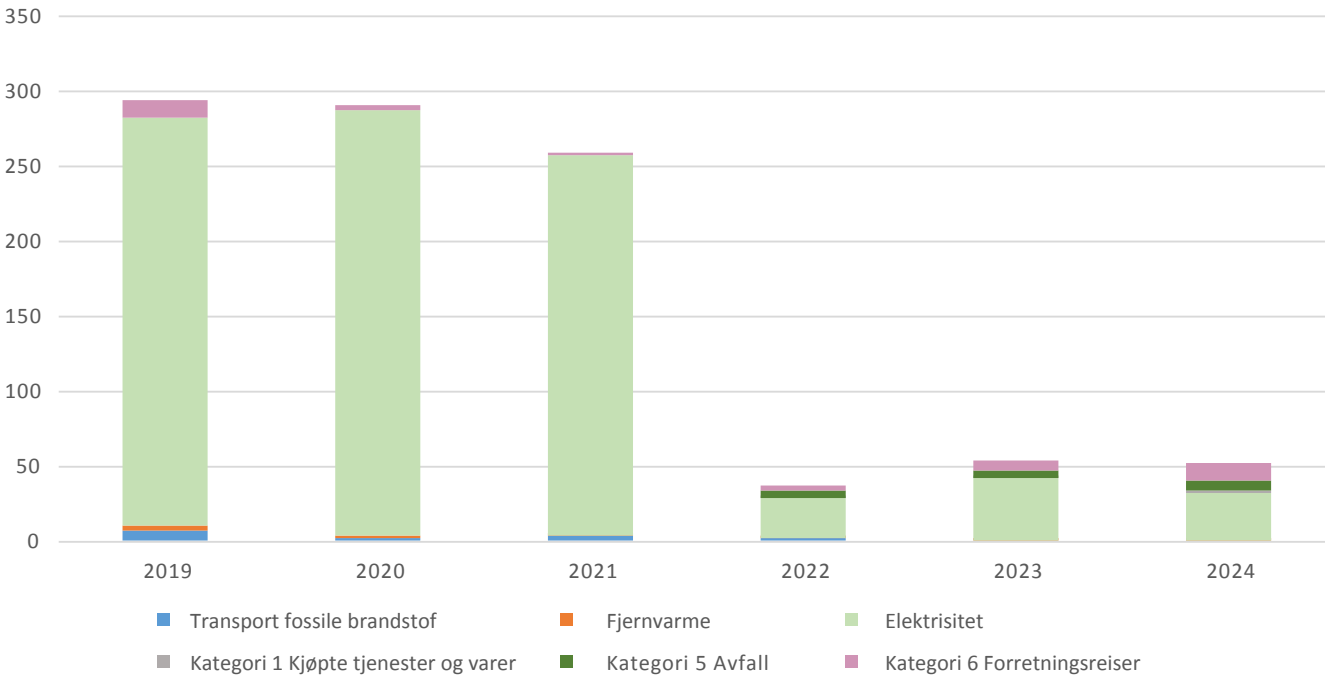
⁷ Forutsetninger: 133 g CO₂e utslipp per passasjer per km. 1392 km å fly fra Oslo til Paris.

utslippet for elektrisitet er derfor redusert til 39,4 tCO₂e i 2024. Dette er en reduksjon på 3 prosent sammenlignet med 2023, og kommer av at vi har iverksatt flere strømbesparende tiltak.

Det totale markedsbaserte utslippet for SpareBank 1 Ringerike Hadeland (scope 1, 2 og 3) lå på 59,2tCO₂e i 2024.

Kategori	2019	2023	2024	%-vis endring
Elektrisitet scope 2 med markedsbaserte beregninger	275,9	40,8	31,5	-23%
Scope 1+2+3 med markedsbaserte strømberegninger	282,6	53,5	51,3	-4%

Klimagassutslipp, markedsbasert metode
(tonn CO₂e)

Tilleggsinformasjon til klimaregnskapet

Vi har i 2024 investert i underkant av 2,5 mill. kroner i eiendom, anlegg og utstyr, jf. note 30 i årsregnskapet. Dette er ikke tatt inn i vårt klimaregnskap, men har generert utslipp. I 2023 investerte vi i solceller til hovedkontoret. Anlegget har produsert i overkant av 12 tusen kilowattimer i 2024, som tilsvarer en reduksjon i

CO₂e-utslipp på 5,6 tonn per år. Banken eier en ferieeiendom i Spania og flere hytter som stilles til disposisjon for bankens ansatte og pensjonister. I vårt klimaregnskap er strømforbruket for disse tatt med. Reisene til og fra leiligheten og hyttene er imidlertid ikke regnet inn, da dette er privatreiser.

Datakvalitet

For å lage et fullgodt klimaregnskap trengs det flere data om vår virksomhet og vi må planlegge i forkant slik at data er tilgjengelig for rapportering etterpå. For eksempel må vi i større grad veie materialer og be om underlagsinformasjon fra våre leverandører

gjennom året. Vi har i år rapportert flere typer utslipp enn tidligere, og vil fortsette med å forbedre vår rapportering om egne klimagassutslipp. Et viktig tiltak som er gjort i 2024 er at virksomheten vår ble Miljøfyrtårnsertifisert.

Korrigeringer siden forrige rapportering

Vi har gjort enkelte justeringer i tidligere rapporterte tall. Se en nærmere beskrivelse i vedlegg. Samlet medfører justeringene 10 prosent lavere estimert lokasjonsbasert klimagassutslipp (scope 1, 2 og 3) enn vi rapporterte i 2023. Dette skyldes hovedsakelig at vi har tatt ut scope 3 - kategori drivstoff og brensel som stod for 5,9 tCO₂e.

Klimakompensering

Vi har kjøpt klimakreditter for å kompensere klimagassutslippene fra vår egen virksomhet på 46,9 tonn Co₂-ekvivalenter i 2024. Kredittene er betalt i 2025 og utgiften vil inngå i årsregnskapet for 2025. Klimakredittene skal bidra til å balansere våre klimagassutslipp med en tilsvarende mengde unngått eller fjernet utslipp et annet sted (klimakompensering). Vi ser på dette som et bidrag til klimafinansiering. Samtidig må vi selv fortsette arbeidet med å redusere våre egne utslipp.

KLIMASERTIFIKAT 2025

CEMAsys' Klimasertifikat™ er herved utstedt som et bevis på kjøp av klimakvoter for frivillig kompensasjon for egne klimagassutslipp. Klimakvotene har blitt utstedt i tråd med de relevante standardene sine protokoller og kan spores i registeret med sitt unike serienummer. Dette forhindrer dobbelttelling og at de kan selges flere ganger.

Selskap	SpareBank 1 Ringerike Hadeland
Kvotene dekker	Klimakompensering for egne utslipp 2024
Volum (tonn CO ₂ e)	47
Type	Gold Standard (GS) - VER
Prosjektnavn	GS 11447-11448 - Klima og vannprosjekt India
Prosjektreferanse	https://registry.goldstandard.org/projects/details/3496

Klimakvotene er permanent slettet fra markedet slik at de ikke kan benyttes igjen.
For mer informasjon, se prosjektbeskrivelsen.

Oslo, 30.01.2025

Kjetil Selmer-Olsen

SERTIFIKAT

100 % FORNYBAR ENERGI

Krafttriket garanterer opprinnelsen til den fornybare energien levert til

Sparebank 1 Ringerike Hadeland

Postboks 518
3502 Hønefoss

Sertifikatet garanterer at opprinnelsesmerket strøm levert til **Sparebank 1 Ringerike Hadeland** er dekket opp med dokumentert fornybar vannkraft. Krafttriket innløser opprinnelsesgarantier tilsvarende 801,36 MWh for strømløseleveransen i perioden 01.01.2024 - 31.12.2024

Kraftproduksjonen er sertifisert iht. den internasjonale EECs-standard (European Energy Certificate System) og dokumenteres ved utstedelse av opprinnelsesgarantier. Utstedelsen av opprinnelsesgarantiene er gjort av Statnett.

Krafttriket 27.01.2025

Ørjan Bøyum
Daglig leder

- sammen skaper vi energi!

Estimerte utslipp per omsetning

Totalt estimert utslipp i banken tilsvarer 58.666 tCO2e per 2024 (60.007 per 2023) lokasjonsbasert, som tilsvarer en reduksjon på 2 prosent fra 2023. Videre har banken beregnet et nøkkeltall for beregnet utslipp tCO2e per millioner kroner omsetning. I dette nøkkeltallet har

inntekter fra verdipapirporteføljen ikke blitt hensyntatt, da banken ikke har estimater på beregnet utslipp i denne. Utslipp tCO2e per MNOK omsetning synker fra 64,4 tCO2e i 2023 til 56,3 tCO2e i 2024. Dette tilsvarer en nedgang på 13 prosent.

Årlige klimagassutslipp tCO2e								
	Retrospektivt					Milepæler og mål		
Kategori	Noter	2019	2023	2024	%-vis endring	2030	2050	% i forhold til basis år
Totale scope 1 utslipp		6,7	-	-	-		-100 %	
Utslipp fra firmabiler, fossil	1.1	6,7	-	-	-			
Totale scope 2 (lokasjonsbasert) utslipp		56,1	30,0	27,1	-8 %			
Lokasjonsbaserte utslipp elektrisitet (norsk miks)	2.1	52	27,1	24,5	-10 %			
Lokasjonsbaserte utslipp elektrisitet (europeisk miks)	2.2	-	1,5	1,4	-7 %			
Lokasjonsbaserte utslipp jernvarme bioenergi		4,1	1,4	1,8	29 %			
Totale scope 2 (markedsbasert) utslipp		275,9	40,8	31,5	-3 %			
Markedsbaserte utslipp elektrisitet (norsk miks)		271,8	317,4	334,0	8 %			
Markedsbaserte utslipp elektrisitet (europeisk miks)		-	2,7	2,3	-15 %			
Lokasjonsbaserte utslipp fjernvarme bioenergi		4,1	1,4	1,8	29 %			
Opprinnelsesgaranti for elektrisitet	2.3	-	-280,7	-306,6	9 %			
Vesentlige scope 3 utslipp			56 348	20	-100 %			
Kategori 1 Kjøpte varer og tjenester	3.1	-	1,2	1,2	0 %			
Kategori 5 Avfall	3.2	-	4,7	6,6	40 %			
Kategori 6 Forretningsreiser	3.3	11,6	6,8	12,0	76 %			
Kategori 15 Investerings- og utlånsportefølje BM	3.4	-	57.754	56.821	-2 %			
Kategori 15 Investerings- og utlånsportefølje PM	3.5	-	2.210	1.798	-19 %			

Årlige klimagassutslipp tCO2e								
	Retrospektivt					Milepæler og mål		
Kategori	Noter	2019	2023	2024	%-vis endring	2030	2050	% i forhold til basis år
Totale utslipp egen virksomhet								
Totale scope 1, 2 (lokasjonsbasert) og scope 3 utslipp		62,8	42,7	46,9	10 %	Klimanøytral. Som betyr å kutte utslippene fra egen drift i scope 1-3 med minimum 50 prosent i forhold til 2019, og kompensere for resten på en ansvarlig måte.		-24 %
Totale scope 1, 2 (markedsbasert) og scope 3 utslipp		282,6	53,5	51,3	-4 %	Klimanøytral. Som betyr å kutte utslippene fra egen drift i scope 1-3 med minimum 50 prosent i forhold til 2019, og kompensere for resten på en ansvarlig måte.		-79 %
Totale utslipp egen virksomhet og finansiert								
Totale scope 1, 2 (lokasjonsbasert) og scope 3 utslipp		52	53 270	58 666	-2 %		Klimanøytral	
Totale scope 1, 2 (markedsbasert) og scope 3 utslipp		52	52 989	58 670	-2 %		Klimanøytral	
Utslippsintensitet (markedsbasert)								
Per årsverk	4.1		387,2	335,3	-13 %			
Etter omsetning morselskap (per mill. nok)	4.2		64,4	56,3	-13%			

Fotnoter til tabellen:

- 1.1

Utslipp fra forbrenning av drivstoff er basert på antall kjørte kilometer. Nedgangen skyldes at vi har erstattet våre bedriftsbiler i 2022 med elbiler.
- 2.1

Det er en nedgang i utslipp, fordi strømforbruket gikk ned. Årsaken er redusert bygningsmasse og at vi har investert i å gjøre våre bygninger med energieffektive.
- 2.2

Siden 2022 inkluderer vi strømforbruk fra vår bankleilighet i Spania.
- 2.3

Det er kjøpt opprinnelsesgaranti (fornybar energi) som dekker vårt strømforbruk, eksklusive hyttene og kontorer på Gran.
- 3.1

Kategorien omfatter utslipp fra vannforbruk. Vannfor-

- bruk er målt på hovedkontoret og Jevnaker. Basert på dette og fordeling årsverk per sted er totalt vannforbruk beregnet. Fra og med 2023 omfatter denne kategorien også antall sendte debetkort til kunde.
- 3.2

Kategorien omfatter målt avfall fra vårt hovedkontor. Fra juni 2024 omfatter denne kategorien også plastavfall, men ikke matavfall og glass/metal. Basert på dette og fordeling årsverk per sted er totalt avfall beregnet. Vi skiller papp (resirkulert), papir (resirkulert), restavfall (forbrent), plast (mykt og hard), matavfall og glass/metal. Det største utslippet i denne kategorien kommer fra restavfall (som var 75% i 2024).
- 3.3

Forretningsreiser omfatter kilometergodtgjørelse og flyreiser i tjeneste. Kilometergodtgjørelse fra ansatte skilles mellom vanlig bil og elbil og vi har målt siden 2019. Fra og med 2023 har vi også målt flyreiser i tjeneste, beregnet ut fra oppgitte km fra reisebyrå og tilgjengelige utslippsdata, som tilsvarte 8,2 tCO2e i 2024 og 3,0

Foto: Mikael Svensson

tCO₂e i 2023. Utslipp i denne kategorien har økt med 76% siden 2023.

3.4

Kategorien omfatter utslipp i scope 1 og 2 lokasjonsbasert fra BM-porteføljen. Vi har brukt lokasjonsbasert metodikk, fordi Finans Norge anbefaler å bruke dette når de estimerte finansierte utslippene skal brukes i videre konsolidering av tallene.

3.5

Kategorien omfatter utslipp i scope 1 og 2 lokasjonsbasert fra PM boliglånportefølje. Vi har brukt lokasjonsbasert metodikk, fordi Finans Norge anbefaler å bruke dette når estimerte

finansierte utslipp skal brukes i videre konsolidering av tallene.

4.1

Markedsbaserte utslipp per årsverk, økning i antall ansatte med 13 prosent fra 2023 til 2024. Utslipp per årsverk gikk ned med 13 prosent.

4.2

Lokasjonsbasert utslipp per omsetning gikk ned med -13% fra 2023 til 2024, blant annet grunnet stor økning i omsetningen (12%).

VEDLEGG 1: Klimagassutslipp egen virksomhet

Bankens mellomlangtsiktige mål er at egen virksomhet er klimanøytral i 2030. Dette innebærer at vi innen utgangen av 2030 skal kutte utslippene fra egen drift i scope 1-3 med minimum 50 prosent i forhold til 2019, og kompensere for resten på en ansvarlig måte. Vi jobber derfor med å redusere klimagassutslippene i vår egen drift.

Metode for beregning av utslipp

Vi utarbeider klimaregnskap for vår egen virksomhet ved hjelp av Cemasys. Informasjonen som benyttes i vårt klimaregnskap stammer både fra eksterne og interne kilder, og blir omregnet til tonn CO₂-ekvivalenter. Analysen er basert på den internasjonale standarden "A Corporate Accounting and Reporting Standard", som er utviklet av "the Greenhouse Gas Protocol Initiative" - GHG protokollen. Dette er den mest anvendte metoden verden over for å måle selskapers utslipp av klimagasser.

Scope 1

Scope 1 inkluderer alle utslippskilder knyttet til driftsmidler der organisasjonen har operasjonell kontroll. Dette inkluderer all bruk av fossilt brensel for stasjonær bruk eller transportbehov (egeneide, leide eller leasede kjøretøy, oljekjeler etc.). Videre inkluderes eventuelle direkte prosessutslipp (av de seks klimagassene). Fram til og med 2022, hadde vi biler med fossilt drivstoff. Utslipp fra forbrenning av drivstoff var basert på antall kjørte kilometer. I 2022 erstattet vi våre biler med to elbiler, så utslipp i 2023 og 2024 i denne kategorien er 0.

Scope 2

Scope 2 inkluderer indirekte utslipp knyttet til innkjøpt energi; elektrisitet eller fjernvarme/-kjøling. Utslippsfaktorene som benyttes i Cemasys for elektrisitet er basert på nasjonale brutto produksjonsmikser fra International Energy Agency's statistikk (IEA Stat). Den nordiske miksfaktoren dekker produksjonen i Sverige, Finland, Norge og Danmark og reflekterer det felles nordiske markedsområdet (Nord Pool Spot). Som utslippsfaktorer for fjernvarme benyttes enten faktisk produksjonsmikser basert på innhentet informasjon fra den enkelte produsent, eller gjennomsnittsmikser basert på IEA statistikk.

Vi har brukt Krafttriket som kilde for å se på strømforbruk for alle banklokasjoner eksklusive Gran og for en av våre hytter. For Gran har vi fått en faktura med vår totale strømforbruk.

På kontoret i Jevnaker bruker vi 90 % bio-varme. I tillegg kommer også strømforbruk fra våre andre hytter og en ferieleilighet som er tilgjengelig for våre ansatte og pensjonister. Vi har delt strømforbruket slik at vi har regnet med rett utslippsfaktor avhengig av geografisk plassering (leiligheten i Spania beregnes med annen utslippsfaktor).

Vi har rettet strømforbruk fra i fjor og 2022 for vårt banklokale på Gran og en av våre hytter, slik at disse også nå er basert på forbrukstall. Dermed blir totalt strømforbruk i 2023 på 1.138 MWh, mot 923 MWh som vi rapporterte i 2023.

Scope 3

Scope 3 er indirekte utslipp knyttet til innkjøpte varer og tjenester. Dette er utslipp som indirekte kan knyttes til organisasjonens aktiviteter, men som foregår utenfor deres kontroll (derav indirekte). Typisk scope 3 rapportering vil inkludere ansattes pendling, flyreiser, logistikk/transport av varer, avfall, vannforbruk etc.

Kategori 1 Kjøpte varer og tjenester

Denne kategorien inkluderer vårt vannforbruk siden 2022 og våre sendte debetkort til kunder siden 2023. Vi måler vannforbruk i m³ på hovedkontoret og på Jevnaker. Basert på disse tallene, og fordeling av årsverk per sted, har vi estimert vårt totale vannforbruk.

Kategori 5 Avfall

For vårt hovedkontor har vi data for avfall basert på fakturaer fra vårt avfallsselskap. Basert på dette har vi estimert våre totale utslipp basert på årsverk per sted. Fra 2022 hadde vi levert papiravfall som ble resirkulert, papiravfall som ble resirkulert og restavfall som ble forbrent. Siden juni 2024 måler vi også vår leverte plastmengde (blandet plast myk og hard plast) på hovedkontret. Vi sorterer også matavfall, som bli hentet av HRA og blir til biogass og biogjødsel. Her har vi målt avfallsmengde på hovedkontor i en uke. Basert på dette og fordeling av årsverk har vi estimert totale mengden matavfall, som tilsvarer 3,3 tonn i 2024. Det samme har vi gjort for glass/metall, som tilsvarer 0,4 tonn. Vi har ikke tatt dette med i utslippstallene, fordi dette er et veldig grovt og usikkert estimat.

Kategori 6 Forretningsreiser

Denne kategorien omfatter ansattes kjørelengde i bil og flyreiser. Kjørelengde i bil er utslipp basert på kjøregodtgjørelse (elbil og vanlig bil) til våre ansatte registrert i kilometer. Vi har målt dette siden 2019. Siden 2023 rapporterer vi også forretningsreise (flyreise) basert på informasjon fra vårt reisebyrå. Vi hadde flyreiser i Norge, men også noen utenfor Norge. Vi har rettet tall for 2023 for flyreiser og kjøregodtgjørelse, fordi det ble oppdaget en feil. Dermed blir totalt tCO₂e utslipp i 2023 6,8 i stedet for 6,4.

VEDLEGG 2: Metode for beregning av estimerte, finansierte klimagassutslipp

Banken er fra og med 2023 medlem av og bruker metoden til PCAF (Partnership for Carbon Accounting Financials) for å beregne estimert utslipp for bedriftsmarkedsporseføljen og boliglånsporseføljen. Vi har basert våre beregninger på veilederen fra Finans Norge fra desember 2024⁹, som er opprettet for å harmonisere rapporteringen på klimagassutslipp fra utlånsporseføljer, blant annet ved å bruke PCAF-metoden. Alle utslipp i utlånsporseføljene tilhører GHG-protokollen scope 3 underkategori 15 investeringer og lån. Scope 3-utslipp er utslipp som indirekte knyttes til finansforetakets aktiviteter, og som er utenfor finansforetakets direkte kontroll.

Beregning av finansierte klimagassutslipp er ikke en eksakt vitenskap. Veilederen fra Finans Norge er ikke en fasit på hvordan alle avveininger bør gjøres, men det gis en rekke anbefalinger av to årsaker: Det bidrar til å senke terskelen for finansforetakene til å rapportere finansierte klimagassutslipp, og det bidrar til å øke sammenlignbarheten på tvers i finansnæringen.

Virksomheter som rapporterer sine klimagassutslipp skal synliggjøre både reelle klimagassutslipp som stammer fra produksjonen av elektrisitet, og de markedsbaserte utslippene knyttet til kjøp av opprinnelsesgarantier. I lokasjonsbasert metode anlegges et fysisk perspektiv og utslippsfaktoren er basert på faktiske utslipp knyttet til elektrisitetsproduksjon innenfor et spesifikt område. I det markedsbaserte perspektivet, beregnes utslippsfaktor basert på om virksomheten velger å kjøpe opprinnelsesgarantier eller ikke. Ved kjøp av opprinnelsesgarantier dokumenterer leverandøren at kjøpt elektrisitet kommer fra kun fornybare kilder, som gir en utslippsfaktor på 0 gram CO₂e per kWh. Elektrisitet som ikke er knyttet til opprinnelsesgarantier får en utslippsfaktor basert på produksjonen som er igjen etter at opprinnelsesgarantiene for fornybar andel er solgt. Dette kalles residual miks, og er normalt signifikant høyere enn den lokasjonsbaserte faktoren.

Overordnet om data og datakvalitet

For å kunne estimere finansierte klimagassutslipp er finansforetakene avhengig av informasjon om kundenes eller investeringenes klimagassutslipp. Beregning av de underliggende klimagassutslippene som inngår i finansierte klimagassutslipp kan deles inn i tre kategorier (rangert fra høyest til lavest etter datakvalitet):

- Klimagassutslipp som er rapportert av de underliggende selskapene selv (PCAF datakvalitetsscore 1 og 2)
- Klimagassutslipp som er beregnet via fysiske faktorer som energiforbruk, antall produserte varer eller lignende (PCAF datakvalitetsscore 3)

- Klimagassutslipp som er beregnet via utslipp pr. økonomisk aktivitet som utslipp pr. omsetning eller pr. balanseverdi (PCAF datakvalitetsscore 4 og 5)

Bedriftsmarkedsporseføljen

Vi har kun beregnet klimagassutslipp for vår utlånsporsefølje på egen balanse. Verdipapirer har vi ikke beregnet utslipp fra.

Metodikk

Vi har tatt utgangspunkt i utlånsvolumet på egen balanse eksklusive renter per utløpet av året per bedriftskunde. Volumet er avstemt mot note 5 i årsregnskapet. Avviket mot egen balanse er mellom 0,1-0,3% per kvartal. Det vil ikke lykkes å få en 100% avstemming, fordi banken gjør visse korreksjoner fra kontoers saldo til selve noten. Som 'bedriftskunde' definerer vi alle kunder i vårt system, bortsett fra kunder som er registrert med sektorkode 8500 (lønnstakere, pensjonister, trygdede studenter mv.) eller 9800 (utenlandske husholdninger).

Vi har benyttet regnskapsdata fra Brønnøysundregistrene¹⁰ der det har vært tilgjengelig for kunne bruke inntektsbaserte utslippsfaktorer med PCAF-kvalitet 4. Der det mangler regnskap, brukes balansebaserte utslippsfaktorer med PCAF-kvalitet 5. Vi har brukt Exiobase, som er en global database som gir oversikt over hvordan finansierte aktiviteter påvirker miljøet, for å beregne utslippene knyttet til investeringer og utlån. For å avgjøre hvilken næring et selskap hører til og finne rett Exiobase code, har vi tatt utgangspunkt i næringskode og brukt PCAF sin Exiobase classification mapping- tabell Version 22-09-2023. For næringskode har vi brukt selskapets næringskode som registrert i interne systemer.

Vi har brukt følgende tre ulike metoder for beregning av klimagassutslipp som er beskrevet i veileder fra Finans Norge:

- Metode for bedriftslån og unoterte verdipapirer
- Metode for landbruk
- Metode for næringseiendomsselskap

Klimagassutslipp fra en gitt bedriftskunde er beregnet med bruk av kun én av disse metodikkene. Vi har brukt metoden for næringseiendomsselskap når en kunde har en næringskode 68100, 68209 eller 68201 og har lån til en eller flere næringseiendommer. Vi har brukt metoden for landbruk når en kunde har en næringskode som starter med 01.xxx eller 02.xxx og får tilskudd jf. databasen for produksjons- og avløsertilskudd til jordbruksforetak fra Landbruksdirektoratet¹². For alle bedriftskunder som har en næringskode med unntak fra næringseiendomsel-

⁹ https://www.finansnorge.no/siteassets/dokumenter/maler-og-veiledere/veileder-for-beregning-av-finansierte-klimagassutslipp_oppdatt-desember-2024.pdf

¹⁰ <https://www.brreg.no/>

¹¹ https://db.carbonaccountingfinancials.com/PCAF_emission_factor_database.php?getdata=2&fn=EXIOBASE_Industry%20Classification%20Mapping_240423.xlsx

skapskunder (68100, 68209 eller 68201) eller landbrukskunder (næringskode som starter med 01.xxx eller 02.xxx) har vi brukt metoden for bedriftslån og unoterte foretak.

Bedriftslån og unoterte verdipapirer

Her har vi fulgt veilederen fra Finans Norge etter beste evne. Vi har benyttet Exiobase-faktorer fra høst 2024, Region="Advanced economies" og Classification Level 2="Sector Average" til å hente utslippsfaktorer fra PCAF Business loans and unlisted equity database, siste ver-

sjon september 2024 [1]. Disse faktorene er også brukt for 2023, slik at man kan sammenligne endringer over tid. Når næringskode er 00.000 har vi brukt utslippsfaktorer som tilsvarer kategori S7. Siden faktorene i PCAF databasen er i tCO₂/M. EUR, har vi konvertert utlånsvolumer og driftsinntekter fra NOK til EUR ved å bruke snitt valutakurs i 2019. Så har vi gjort inflasjonsjusteringen frem til måletidspunkt for saldo i rapporteringen. [2] Der datakvalitet var 4, brukte vi følgende formel for beregning av vårt finansierte klimagassutslipp:

Finansierte klimagassutslipp

$$= \sum_s \frac{\text{Utestående eksponering mot selskap}}{\text{Egenkapital} + \text{Gjeld}} \times \text{Driftsinntekter selskap i M.EUR} \times \text{Selskapets klimagassutslippfaktor}$$

Der datakvaliteten var 5, brukte vi følgende formel for beregning av vårt finansierte klimagassutslipp:

Finansierte klimagassutslipp

$$= \sum_s \text{Utestående eksponering mot selskap i M.EUR} \times \text{Selskapets klimagassutslipp faktor}$$

Endring i metodikken

Faktorsettet som brukes for beregninger av utslippene i årsrapporten 2024 er forskjellig fra det som ble brukt for beregninger av utslippene i årsrapporten for 2023. Da brukte vi Exiobase-faktorer hvor Country="Norway". Fra og med 2024 brukes ikke dette lenger, og i stedet for å bruke sub-bransje Exiobase-koder, bruker vi den overordnede bransjekoden. Så det betyr at vi går fra et faktorsett med mer enn 400 faktorer til kun 34 faktorer. Vi bruker ny metodikk til å beregne utslippstall også tilbake for 2023.

Datakvalitet

Siden det er veldig krevende å hente inn faktiske utslippsdata fra selskaper, har vi kun estimerte utslippstall, så datakvalitet er 4 og 5. Et selskap får datakvalitet 4 dersom regnskapsdata fra Brønnøysundregistrene er tilgjengelig, hvis ikke blir datakvaliteten 5.

For enkelte bransjer er det identifisert store avvik mellom faktisk rapporterte tall fra rapporterende foretak og Exiobase-faktorene. Dette gjelder blant annet ren fornybar energiproduksjon. For denne sektoren har vi satt utslippene til 0 i tråd med det nasjonale klimagassregnskapet som utarbeides av Miljødirektoratet, SSB og Nibio.

Vi kan oppnå en bedre datakvalitet i fremtiden dersom vi kan bruke klimaregnskap som selskapene selv rapporterer. Per nå er det veldig få selskap i vårt portefølje som utarbeider egne klimaregnskap. Det ville være veldig praktisk om klimaregnskap blir en del av det som innrapporteres til Brønnøysundregistrene, slik at data enkelt kan gjenbrukes. Vi er kjent med at det er tatt et bransjeinitiativ for å få til dette, og vi støtter dette initiativet.

Svakheter

Metoden vi har benyttet forutsetter at selskapene er registrert med den næringskoden som passer best til aktiviteten vi har finansiert. Det kan være vesentlige forskjeller i estimerte klimagassutslipp mellom ulike næringskoder.

Landbruk

Her har vi etter beste evne beregnet vårt finansierte klimagassutslipp basert på veilederen fra Finans Norge. Vi har hentet data om våre bedriftskunder fra databasen over produksjons- og avløsertilskudd til jordbruksforetak fra Landbruksdirektoratet¹⁵, basert på matrikkelinformasjon for gjeldende år. Dette for å vite hvilke type dyr og hvor mange dyr, eller type produksjon en kunde har per

¹² <https://hotell.difi.no/?dataset=ldir/produksjon-og-avlosertilskudd/2023>

¹³ https://db.carbonaccountingfinancials.com/PCAF_emission_factor_database.php?partitionpage=Business+loans+and+unlisted+equity

¹⁴ <https://www.dnb.no/bedrift/markets/valuta-renter/valutakurser-og-renter/HistoriskeValutakurser/Hovedvalutaer-innevaerende/hovedvaluta-erdaglig-innevaerende.html>

¹⁵ Digitaliseringsdirektoratet | Datahotell - Difi

¹⁶ <https://www.platonklima.no/wp-content/uploads/2022/02/Rapport-analyse-5-2022-Klimagassutslipp-fra-jordbruk-1.pdf>

år. Når en landbrukskunde har produksjonstall med både høst- og vårantall, da prioriteres høstantall over vårantall i utslippsberegningen. Det er ikke mulig å avstemme utlånstall mot regnskap fordi vi har i våre regnskap ikke et fungerende skille mellom aktive bønder med landbruksbasert klimagassutslipp og bo-landbruk. I tillegg ligger landbrukskunder i BM og PM.

Basert på tabell 16 og 17 fra veilederen, som er basert på Platon-rapport 5/2022¹⁶, har vi beregnet hvor mye klimagassutslipp en kunde har. Vi har brukt utslippsfaktor (scope 1 og 2) inkludert dieselforbruk. Vi har beregnet vårt finansierte klimagassutslipp ved å multiplisere fordelingsfaktor (Loan to value; LTV) med landbrukskundens utslipp. Fordelingsfaktoren er beregnet ved å dele utestående eksponering med summen av verdigrunnlag av alle landbrukseiendommer en kunde har. Når LTV var større enn 1 har vi korrigert den til 1, fordi vi ikke kan finansiere mer utslipp enn et selskap har.

Endring i metodikken

Vi har gjort flere endringer i forhold til i fjor. Vi har knyttet våre eiendommer med matrikelinformasjonen til produksjons- og avløsertilskuddsdatabasen i stedet for en liste med bedriftskunde og deres organisasjonsnummer. Det betyr at vi nå også har tatt med utslipp fra landbrukskunder som er registrert som privatkunde i vårt system. I tillegg har vi for bo-landbrukskundene kun beregnet utslipp fra deres bolig i stedet for å bruke metodikken bedriftslån og unoterte verdipapir som vi gjorde i for. I tillegg har vi rettet for en feil som påvirket at noen kunder fikk dobbelt så høyt utslipp som de faktisk har. Så når en landbrukskunde har produksjonstall med både høst- og vårantall, prioriteres høstantall over vårantall i stedet for å ta med begge to i utslippsberegningen.

Datakvalitet

Fordi vi har beregnet klimagassutslipp basert på produksjons- og arealfaktorer er datakvaliteten på nivå 3 for alle landbrukskunder som er beregnet etter denne metoden. For de landbrukskundene som ikke får tilskudd og ikke ligger i tilskuddsdatabasen antar vi de kun har utslipp fra boligen sin, såkalte bo-landbrukskunder. For skogkunder (kunder som har næringskode 02.xxx) har vi ikke beregnet utslipp. Vi kan oppnå en bedre datakvalitet i fremtiden dersom vi kan bruke faktiske rapporterte utslipp fra landbruket. Det kan oppnås gjennom tilgang til Landbrukets klimakalkulator¹⁷ (datakvalitet score 2), som er et digitalt verktøy spesielt utviklet for landbruksnæringen og den norske bonden. Klimakalkulatoren gir oversikt over utslipp og hvilke muligheter som finnes både for å redusere utslipp og binde karbon på gårdsnivå. Det er i dag

frivillig for bonden å bruke Landbrukets klimakalkulator, og signaler fra landbruksnæringen tyder på at det vil kunne ta noen år før dette blir utbredt. Hvor hurtig dette vil gå vil være avhengig av blant annet hvor mange av varemottakene og bankene som setter krav til dette, samt av regulatorisk utvikling.

Næringseiendomsselskap

Her har vi lagt metodikken for næringseiendom i veilederen fra Finans Norge til grunn. Vi har definert låntakere i denne klassen som kunder med næringskode 68100, 68209 eller 68201 og som har lån til én eller flere næringseiendommer.

Basert på Country= Norway, regnskapsår, energikarakter, bruksareal og bygningstype har vi hentet faktoren for strømintensitet fra PCAF Commercial real estate database¹⁸. Databasen ble sist oppdatert i august 2023 og er basert på CRREM Global Pathways.

Faktoren for strømintensitet er deretter brukt for å beregne strømforbruk for eiendommene.

Vi har så brukt den lokasjonsbaserte faktoren fra Noregs vassdrags- og energidirektorat (NVE) for beregning av en eiendoms lokasjonsbaserte klimagassutslipp.^[2] Den siste kjente faktor er fra 2023 og tilsvarer 15 gram CO₂e/kWh. Denne faktoren er brukt for utslippene i rapporteringsår 2023 og 2024. Deretter har vi multiplisert eiendomsutslipp med fordelingsfaktoren, for å beregne vårt finansierte klimagassutslipp.

For beregningen av fordelingsfaktoren (LTV) har vi ikke tatt den opprinnelige verdien av bygg, men dagens estimerte verdi fra det respektive året for et eiendomsobjekt levert av Eiendomsverdi. Vi har korrigert for krysspanter. Når LTV var større enn 1 har vi korrigert den til 1, fordi vi ikke kan finansiere mer utslipp enn en bygning har.

Datakvalitet

Vi har brukt Eiendomsverdi som kilde for energimerke, bruksareal, bygningstype og antall bygninger. Vi har brukt energimerket som er lik som energiattesten for bygningen, men der vi manglet dette, brukte vi det estimerte energimerket. Der en eiendom hadde flere pant med ulike energimerker, har vi tatt det dårligste energimerket som utgangspunkt. For bruksareal har vi tatt seksjonens bruksareal hvis det er kjent, eller totalt bruksareal for alle seksjoner hvis eiendommen består av 1 eller 0 seksjoner. Ellers totalt bruksareal delt på antall seksjoner hvis eiendommen består av mer enn 1 seksjon. For borettslag har vi tatt sum av kjent boareal for

¹⁷ <https://klimasmartlandbruk.no/klimakalkulatoren/>

¹⁸ <https://building-db.carbonaccountingfinancials.com/index.php>

¹⁹ <https://www.nve.no/energi/energisystem/kraftproduksjon/hvor-kommer-stroemmen-fra/>

²⁰ Elhub er et teknologiselskap heleid av Statnett som drifter en dataplattform som inneholder data fra målingspunkter i hele Norge.

²¹ <https://building-db.carbonaccountingfinancials.com/index.php>

²² https://carbonaccountingfinancials.com/files/downloads/ghg_emissions_real_estate_guidance_1.0.pdf

borettslaget. Vi har laget en mappingtabell for å knytte bygningstypen fra Eiendomsverdi til «Building category (level 1)» verdi i PCAF-databasen basert på en 'best fit'-tilnærming. Vi har ekskludert eiendommer som har boligtype «garasje» eller «ubebyggd», fordi vi antar at de ikke bruker strøm.

Vi forventer at datakvaliteten vil øke over tid, fordi flere eiendommer får et energimerke. Fortsatt mangler mange næringseiendommer i 2024 et energimerke (ekte eller estimert). Særlig mangler vi energimerke fra næringslokaler som brukes til butikker, kontor, logistikk og hotell. I tillegg kan vi øke datakvaliteten ytterligere dersom vi får tilgang til strømforbruksdatabasen fra Elhub²⁰, som gir tilgang til det faktiske strømforbruket for en bolig, noe som er bedre enn estimerte tall. Dette vil kunne gi datakvalitet 1 eller 2.

Boliglånsporteføljen

Denne kategorien omfatter alle lån til kjøp eller refinansiering av boligeiendom til privatpersoner. Her har vi tatt som utgangspunkt eiendommens klimagassutslipp estimert basert på bruk av Simenergis estimeringsmodell. De fleste boliger har fått et estimert klimagassutslipp og har fått datakvalitet 3. Når det mangler, har vi lagt veilederen fra Finans Norge til grunn og gjort dette på samme måte som vi har beregnet vårt finansierte klimagassutslipp for næringseiendomsselskaper. Totalt utlån og utlån på egen balanse er avstemt med regnskapsdata. Avviket mot egen balanse er mellom 1,1-1,4% per kvartal. Det vil ikke lykkes å få en 100% avstemming, fordi saldoen per eiendom er beregnet basert på fordelingsalgoritme mellom konti, sikkerheter, panteobjekter og eiendommer. Dette er en optimeringsalgoritme som inkluderer det ofte komplekse forholdet mellom sikker-

heter og lånekonti. I denne fordelingen vil saldo ofte ikke fordeles 100 % innenfor en gitt produktkode, men snarere "låne" saldo på tvers av produkter. Dette gjør at man ikke vil kunne avstemme saldo direkte mot regnskap for eiendommer. Det må altså forventes avvik mot regnskap her.

For å få strømintensitetsfaktorer for en bolig har vi brukt PCAF Mortgage database²¹. Denne ble sist oppdatert i august 2023 og er basert på «CRREM Global Pathways» for datakvalitet 4 og 5, og basert på «EPC Norway MDPI, 2019. Energy Performance Certificates - The Role of the Energy Price, GLOBUS» for datakvalitet 3. Også her har vi laget en mappingtabell for å knytte bygningstypen fra Eiendomsverdi til «Building category (level 2)» verdi i PCAF-databasen basert på en 'best fit'-tilnærming.

Endring i metodikken

I forhold til i fjor har vi nå tatt med utslippsberegninger gjennomført av Eiendomsverdi og Simenergi. Der dette mangler, har vi brukt samme metodikk som i fjor.

Datakvalitet

En svakhet ved denne metoden er at når vi mangler oppvarmet areal av en bolig (datakvalitet 5) er strømforbruket i PCAF databasen basert på et gjennomsnittlig areal per leilighetsbygg, ikke per leilighet. Variasjoner i vær fra år til år, kan ha stor innvirkning på energiintensiteten i en portefølje. Vi har ikke korrigert for et tenkt «normalvær», fordi rapporten er ment for refleksjon over faktiske hendelser og ikke hva som skjedde i et gjennomsnittså.²²

